
PROGNOS FÖR NYPRODUCERADE LÄGENHETER PÅ ÅRSTAFÄLTET 2014-2038

BEFOLKNING OCH KOMMUNAL BARNOMSORG

USK**Stockholms Stads Utrednings- och Statistikkontor AB**

Som expert på Stockholm erbjuder USK fakta och kvalificerat beslutsstöd i frågor som rör Stockholmsregionens utveckling. Våra tjänster är statistik, prognoser, undersökningar och utredningar. Våra kunder är Stockholms Stads förvaltningar och bolag, men även andra offentliga och privata aktörer. USK ingår i koncernen Stockholms Stadshus AB som ägs av Stockholms Stad.

FÖRORD

Årstafältet är ett stort gräsgärde i Södra Stockholm där Stockholms stad nu planerar byggandet av cirka 4000 lägenheter. En blandad bebyggelse kommer att eftersträvas, där både hyresrätter, bostadsrätter, studentlägenheter och till och med radhus kan ingå. Området kommer att byggas ut under en längre tid, de första lägenheterna kommer att vara inflyttningsklara tidigast år 2014. För detta område behöver Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning en specialprognos för befolkningens utveckling under byggperioden och fram till år 2038.

Prognosen kommer framför allt att användas för att planera barnomsorgen, därför behöver stadsdelen också en framskrivning av andelen barn som behöver barnomsorg och hur stor del av dem som kommer att behöva kommunal barnomsorg.

Utvecklingen i tidigare nyproduktion i Stockholm 1995-2008 ligger delvis till grund för de antaganden som görs i prognosen. För att få en uppfattning om olika faktorerers påverkan på befolkningsutvecklingen och också få en uppfattning om hur stora avvikelser från prognosen man kan förvänta sig givet förändringar i dessa, görs två prognosalternativ, ett med lägre fruktsamhet och ett med lägre byggnadstakt.

I denna rapport redogörs för resultatet av prognosen, för de två alternativen och för de bakomliggande antagandena.

INNEHÅLL

FÖRORD	1
INNEHÅLL	2
SAMMANFATTNING	3
I långa loppet	3
Befolkningen totalt	3
Den yngsta befolkningens utveckling.....	4
<i>Förskoleåldern</i>	5
Skolbarnens utveckling	5
<i>Högstadiåldern</i>	6
Gymnasisternas utveckling	6
Den yngre vuxna befolkningen	7
Den medelålders befolkningen	8
Pensionärernas utveckling.....	9
RESULTAT PROGNOSSALTERNATIV.....	10
Alternativ fruktsamhet	10
Resultat lägre fruktsamhetsantagande	11
Resultat långsammare byggtakt	12
<i>Förskolebarn och yngre vuxna</i>	12
<i>Grundskoleelever</i>	14
<i>Äldre vuxna och pensionärer</i>	15
ANTAL BARN I (KOMMUNAL) BARNOMSORG	16
<i>Antal barn i kommunal förskola</i>	17
PROGNOSANTAGANDEN	18
Fruksamhet.....	18
Fruksamhetsalternativ.....	18
Dödlighet.....	19
Flyttningar	20
Boendetäthet.....	20
Utvecklingstal.....	20
Andel barn i kommunal barnomsorg	20
<i>Andel barn i barnomsorg totalt</i>	20
<i>Andel barn i kommunal barnomsorg</i>	21
<i>Förskolorna på Årstafältet</i>	22
RESULTAT (BEFOLKNING).....	24
RESULTAT (BARNOMSORG)	26

SAMMANFATTNING

Nyproduktion är särskilt attraktiv för dem som flyttar i samband med familjebildning eller att familjen växer. Dels byggs det många tvåor, treor och fyror, det vill säga; lägenheterna är tillräckligt stora, de är moderna med hiss och har inga renoveringsbehov. Dels kan de som flyttar på grund av familjebildning "vänta in" en nybyggd lägenhet och köpa en bostad som står färdig först om något år, en möjlighet som de som flyttar till exempel på grund av arbete sällan har. En tredje aspekt är att unga familjer ofta består av två personer med ordnad ekonomi, vilket har betydelse eftersom en nyproducerad flerrumslägenhet i Stockholms kommun är relativt dyr.

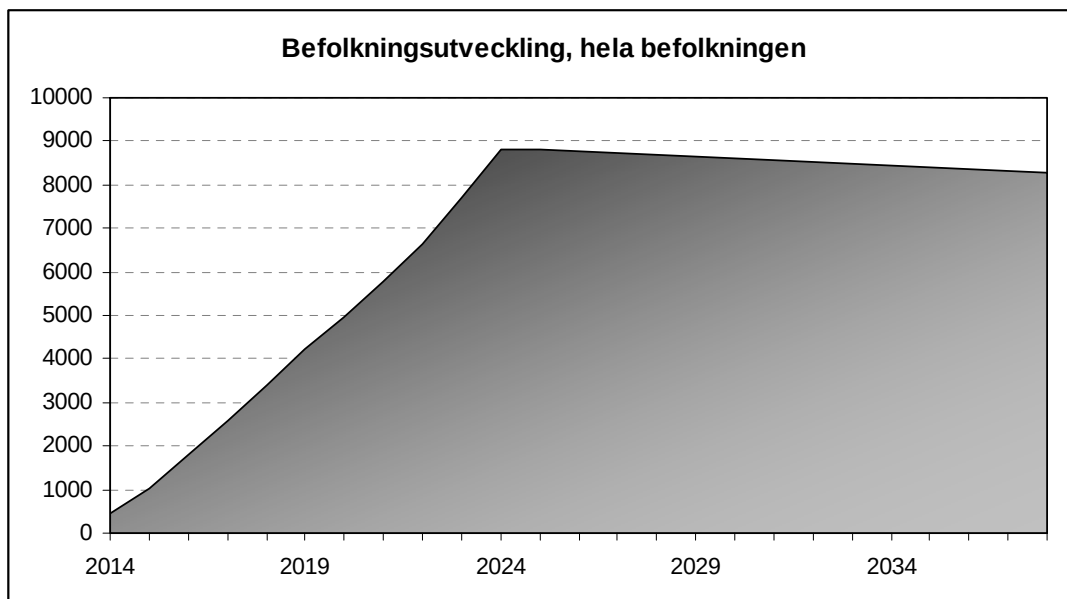
Eftersom många flyttar i samband med familjebildningen kommer det födas många barn samtidigt som många småbarn flyttar in i de nya husen. Vissa flyttar ut ur området under sina första år och lämnar plats för nya småbarnfamiljer i vardande, men de flesta växer upp och börjar skolan. När barnen väl börjat skolan minskar flyttandet drastiskt, de flesta bor kvar tills de flyttar hemifrån. På så sätt går en stor barnkull genom skolans alla stadier. Andra viktiga grupper som flyttar in i de nyproducerade lägenheterna är familjer med uppvuxna barn och äldre. Man flyttar för att få ett bekvämt boende att åldras i, och man kommer inte ha något behov att flytta igen förrän man behöver någon typ av serviceboende. Detta antagande gör att pensionärerna hela tiden ökar samtidigt som de blir äldre.

I långa loppet

Sett under en längre period, 20-30 år eller längre, kommer området att stabilisera sig. Många av dem som flyttade in som småbarnsföräldrar kommer bo kvar och åldras i området, men i de yngre åldrarna är omsättningen större. Barnen som flyttade in som små eller föddes i området flyttar hemifrån, de äldre pensionärerna dör och nya unga vuxna flyttar in och bildar familj.

Befolkningen totalt

Den snabba utbyggnaden av området kommer att ge en snabb befolkningsökning. När området står klart kommer befolkningen minska något igen.

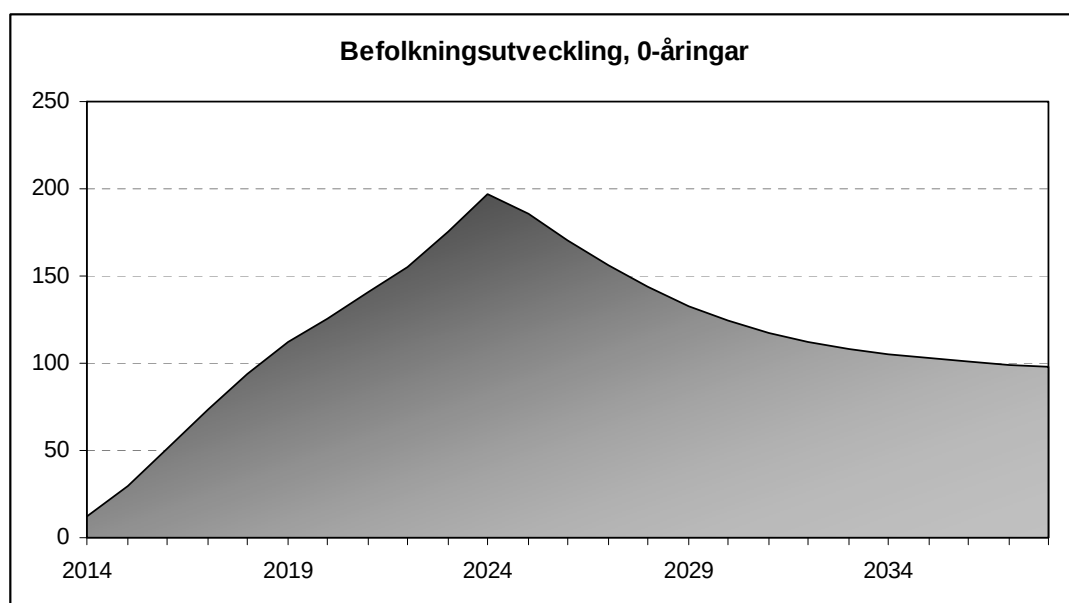

Detta beror på att fruktsamheten minskar och på att fler flyttar ut än som flyttar in i området (det är ju mer sannolikt att en familj med två små barn flyttar *ut ur* en tvårumslägenhet än att samma familj flyttar *in i* samma lägenhet). Så småningom växer barnen upp och flyttar hemifrån, och då minskar också befolkningen.

Som flest kommer invånarna att vara år 2024, det sista nybyggnadsåret, då de är 8 800 stycken. 2038 kommer antalet ha sjunkit till 8 300.

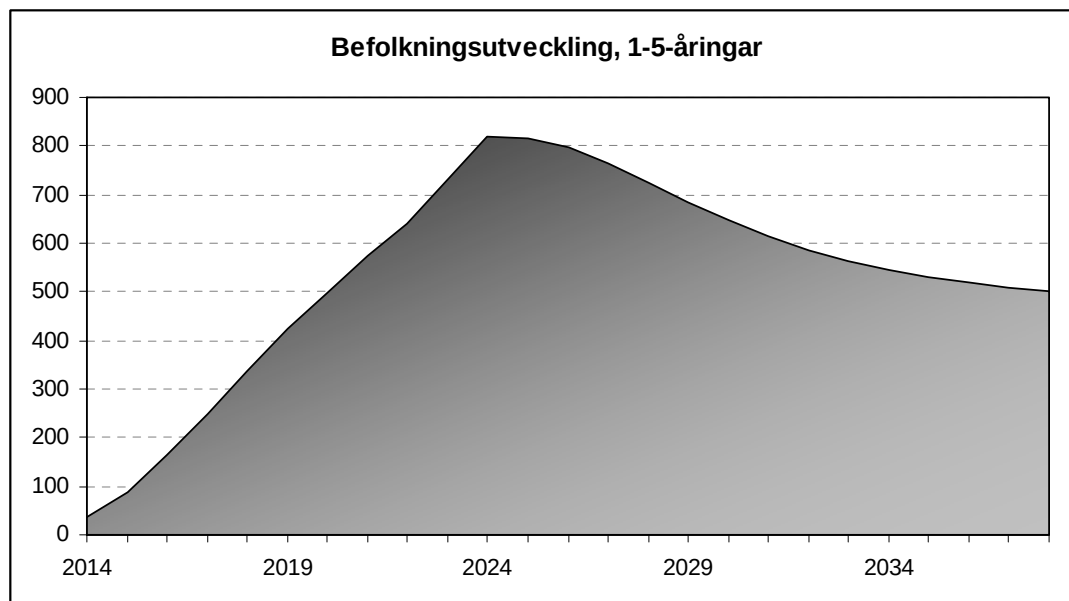
Den yngsta befolkningens utveckling

Antalet födda barn har ett starkt samband med husets ålder. Antalet spädbarn ökar mycket snabbt under utbyggnaden av området men börjar sedan genast att minska. Ju snabbare området byggs, desto mer dramatisk blir denna utveckling.

Som flest är antalet nollåringar år 2024 då de är 200 stycken. Därefter minskar de först snabbt, sedan långsammare när området börjar stabiliseras. År 2035 bor endast cirka 100 spädbarn i området.

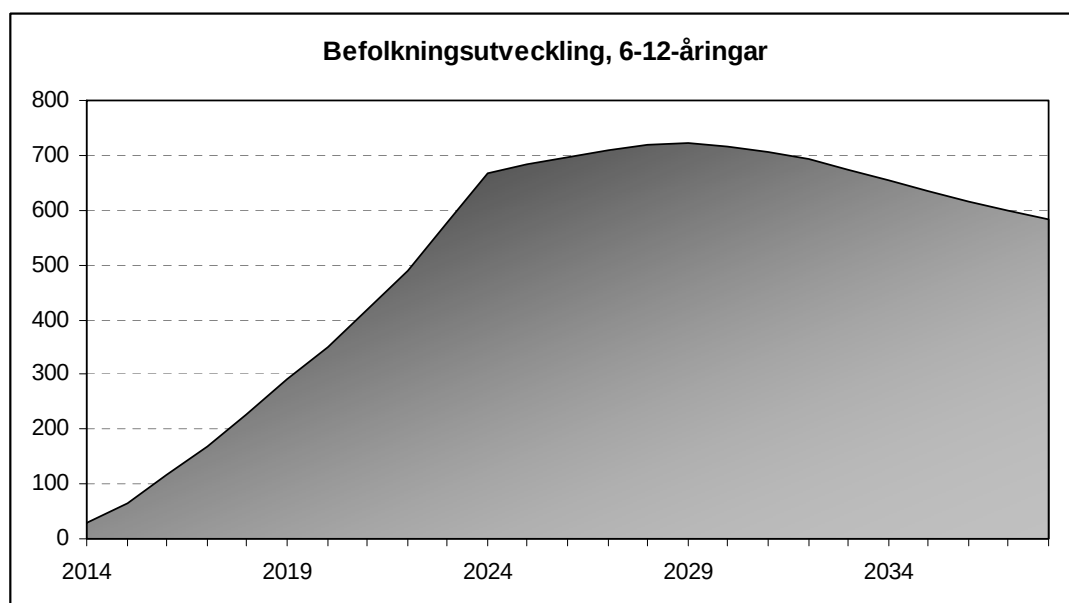
Förskoleåldern

En liknande utveckling ser vi hos förskolebarnen. Dessa ökar först i takt med inflyttningen till de lägenheterna som ställs färdiga och det höga barnafödandet. När barnafödandet blir lägre, minskar åldersgruppen allteftersom barnen börjar skolan eller flyttar ut från området. När de är som flest, år 2024, är de 820, men år 2038 har de minskat till 500 barn.

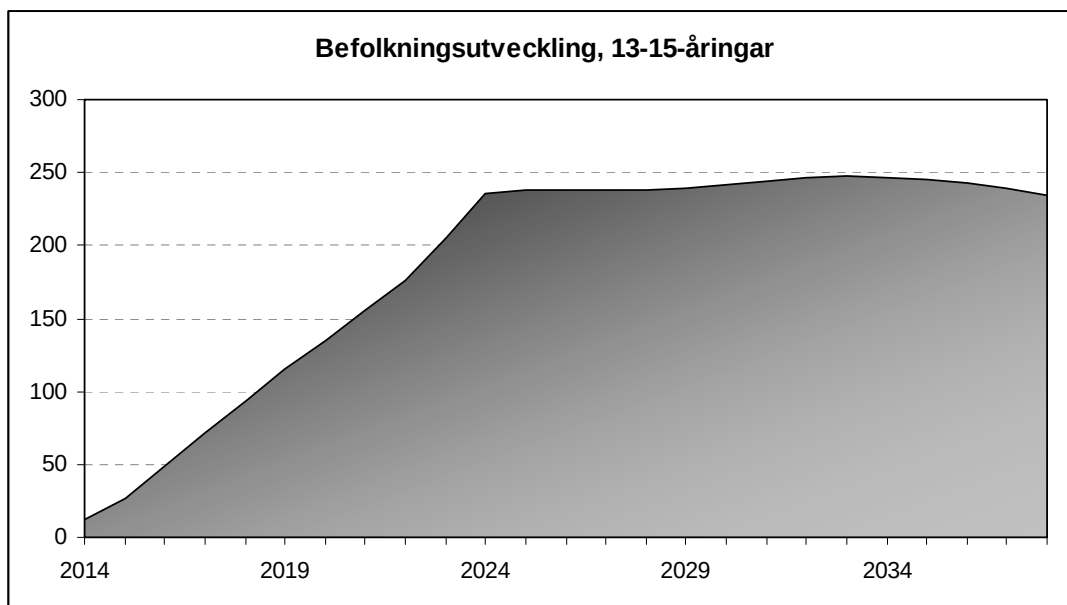
Skolbarnens utveckling

Barnen i åldern 6-15 år ökar också under inflyttningssären, men inte så snabbt som de yngre barnen, eftersom benägenheten att flytta är låg när barnen är i denna ålder. Tillskottet till åldersgruppen beror till en större del på att yngre barn som föddes i området eller flyttade in i en lägre ålder har åldrats. Därför når skolbarnen sitt maximum senare än de yngre barnen. Först ökar gruppen 6-12-åringar. De når sin kulmen 2029 då de är 720 personer. År 2038 har gruppen krympt till 580 personer.

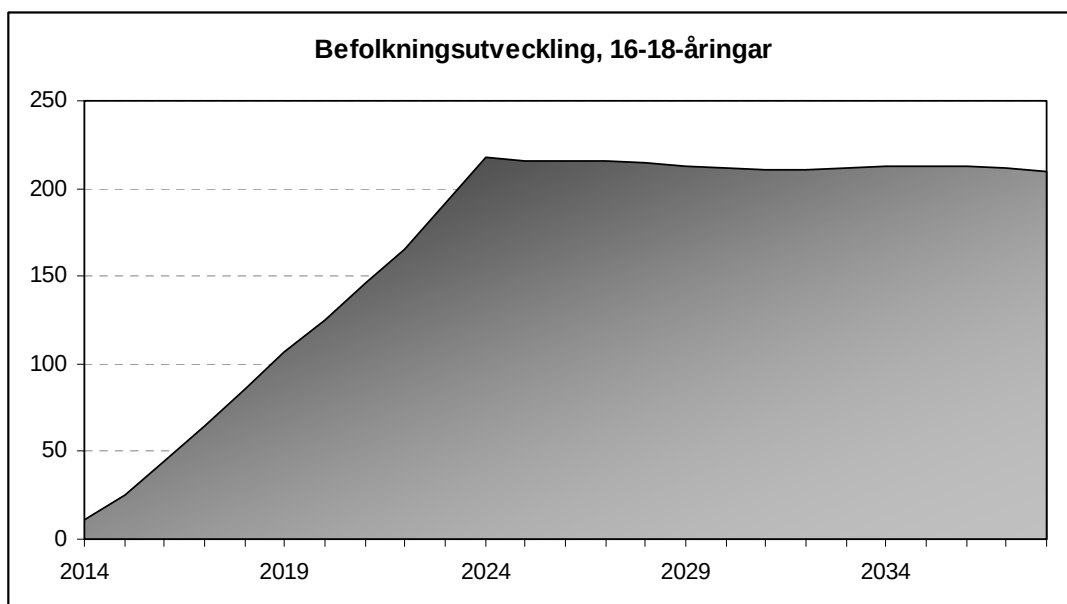
Högstadieåldern

Barn i högstadieåldern flyttar in med sina föräldrar allt eftersom lägenheterna färdigställs. När området är färdigbyggt avstannar ökningen, men när de barn som föddes i de nybyggda lägenheterna uppnår denna ålder ökar åldersgruppen igen för att sedan minska när dessa barn vuxit upp och börjat gymnasiet. Som flest är högstadiebarnen cirka 250 personer.

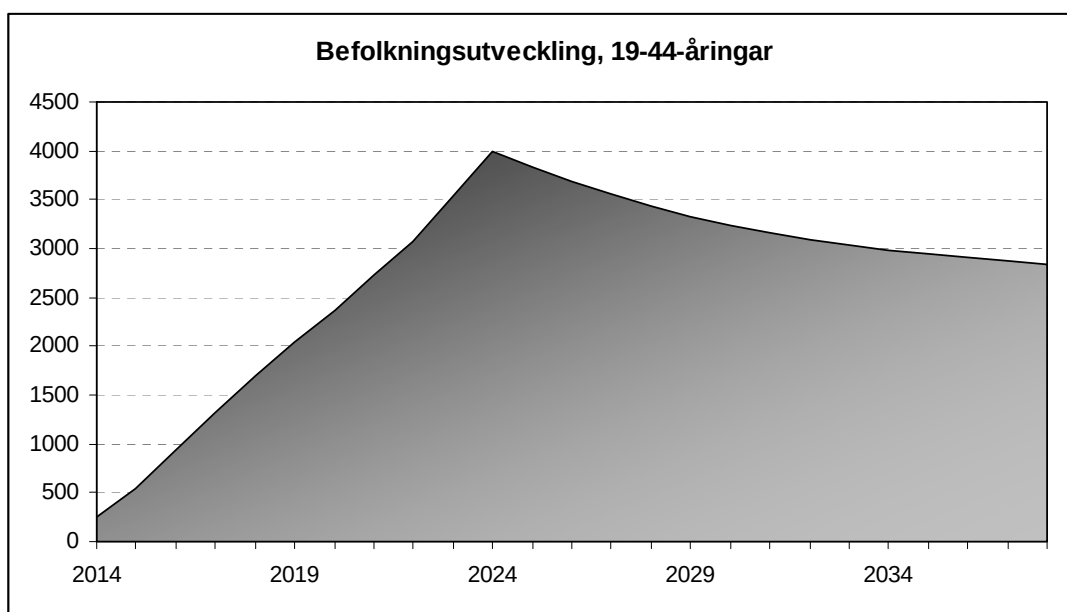
Gymnasisternas utveckling

Ungdomarna i sena tonåren flyttar med sina föräldrar in i området. När området är färdigbyggt, flyttar fler hemifrån än vad som flyttar in. När tillslut de som flyttade in som småbarn vuxit upp stannar minskningen av för en period för att sedan fortsätta när dessa barn blivit ännu äldre. Efter 2024 håller sig denna grupp runt cirka 215 personer.

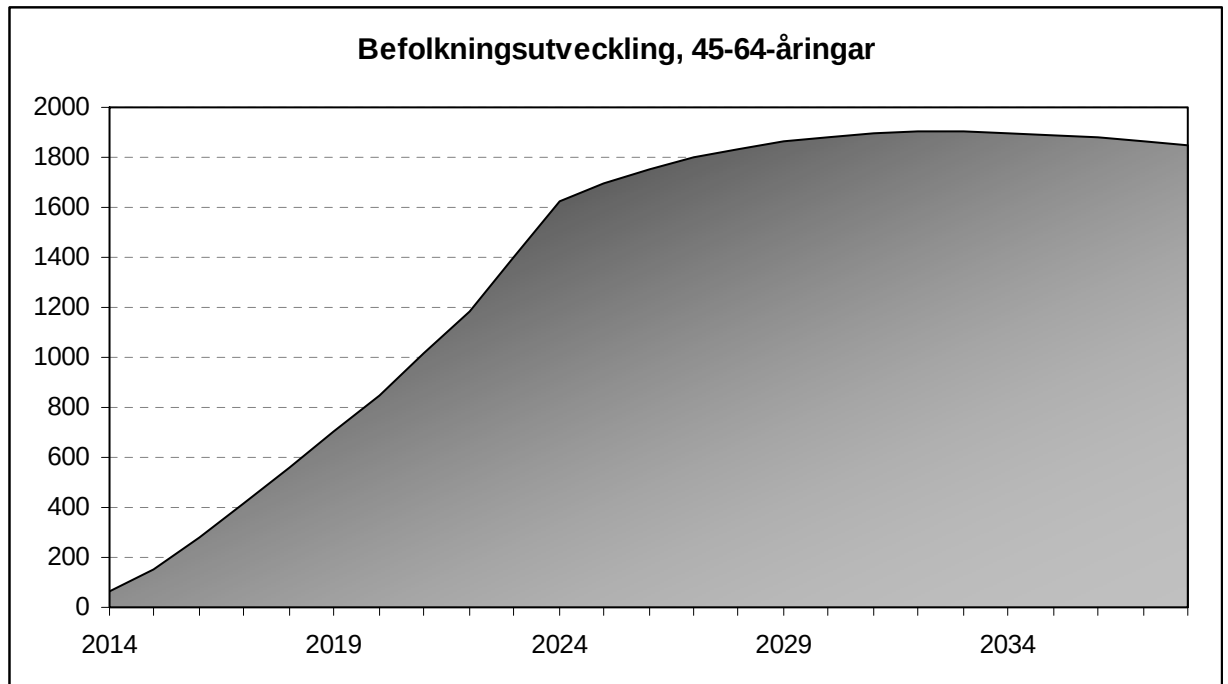
Den yngre vuxna befolkningen

Den vanligaste inflyttaren är i 30-35-årsåldern, vilket får denna grupp att öka mycket snabbt under tiden utbyggnaden sker. Men även utflyttningar är vanliga i denna ålder, man flyttar till en större lägenhet eller villa, eller man separerar, och befolkningen minskar igen. De som bor kvar åldras och övergår efter en tid i gruppen 45-64 år, och gruppen minskar ytterligare. Som störst är åldersgruppen 2024, då de är 4 000 personer. År 2038 är de endast 2800 personer.

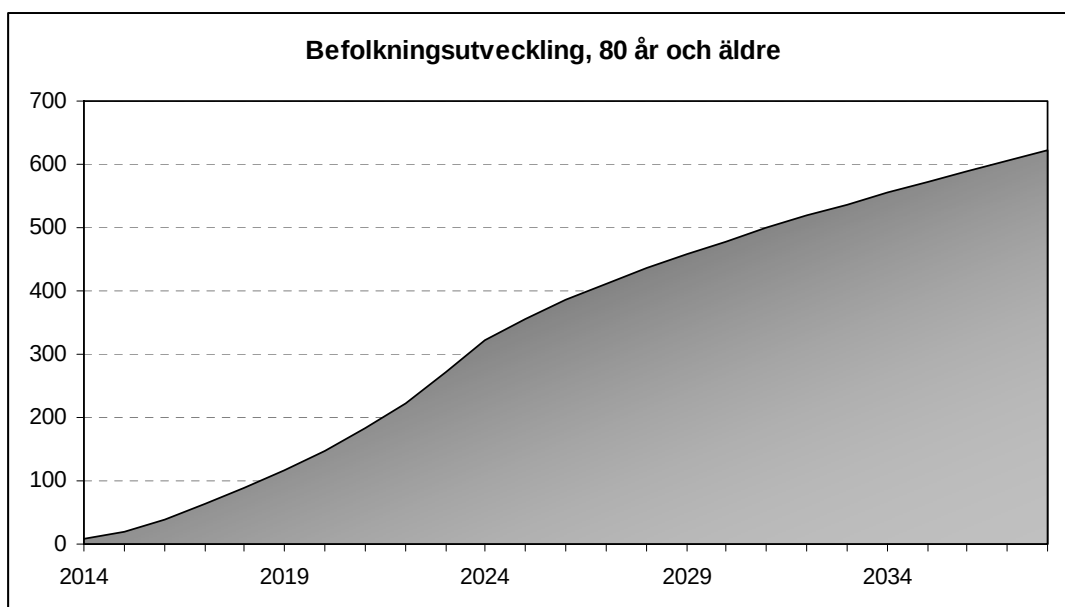
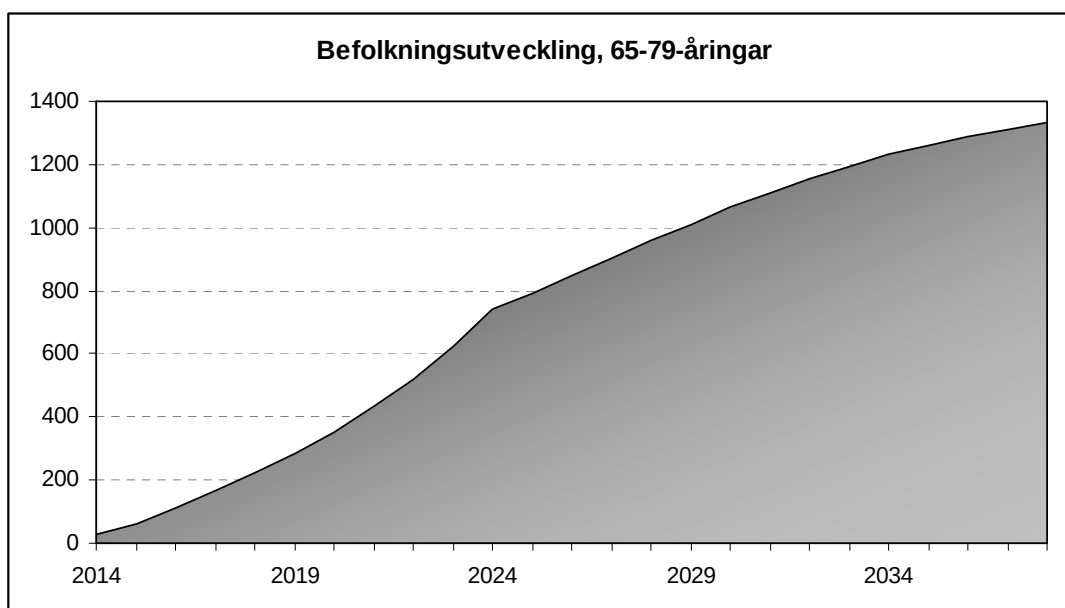
Den medelålders befolkningen

Den medelålders befolkningen flyttar inte alls lika mycket som de i åldern 19-44 och det är ungefär lika många som flyttar in som flyttar ut. I stället är det den yngre befolkningen som åldras och därför får åldersgruppen att öka. 2032 är gruppen cirka 1900 personer, därefter minskar den igen när befolkningen fortsätter att åldras och övergå i gruppen yngre pensionärer.

Pensionärernas utveckling

Hela gruppen pensionärer ökar under hela perioden. Detta beror främst på att befolkningen åldras. Med åldrandet ökar också dödligheten, men eftersom de yngre hela tiden är fler, är de som tillkommer gruppen genom åldrande fler än de som avlider under hela prognosperioden. Flyttningar är vanliga i båda riktningarna vid pensioneringen, men har totalt sett en mycket liten betydelse för utvecklingen i denna åldersgrupp. Det är i så fall flyttningar som sker tidigare i livet som påverkar gruppens storlek. Mot slutet av perioden är de yngre pensionärerna (under 80 år) 1 330 personer och de äldre (åttio och över) 620 personer.

RESULTAT PROGNOSEALTERNATIV

En prognos är ett framtidsscenario som beräknas utifrån ett antal antaganden. Dessa antaganden om färdigställande av lägenheter, flyttningar, barnafödande och dödlighet kan vara mer eller mindre säkra. Lägenheter som planeras nära i tiden är lättare att bedöma färdigställande av än mer framtida projekt. Ett förändrat antagande förändrar förstås hela utfallet av prognosen. Bäst sättet att se hur avgörande ett antagande är och exakt hur det påverkar utfallet är att göra en alternativ prognos med en helt annan nivå på antagandet. I detta projekt har vi gjort två alternativa prognoser, en med en lägre fruktsamhet och en med en långsammare byggnadstakt.

Alternativ fruktsamhet

Som tidigare beskrivits är barnafödandet mycket högt i nybyggda områden. På kort tid förändras behovet av förskola och service (till exempel barnavårdscentraler och lekparker) radikalt. Att ligga ”i fas” med barnafödandet kan för kommunen vara en avgörande fråga, då de allra flesta barnfamiljer i princip är beroende av barnomsorg.

Barnafödandet hänger förstås starkt ihop med storleken på befolkningen i fertil ålder, man brukar därför använda måttet fruktsamhet, antal barn per kvinna. Fruktsamheten är det antal barn en genomsnittlig kvinna skulle föda under sin fertila period under de rådande betingelserna. Fruktsamheten är alltså inte beroende av antalet kvinnor eller deras ålder, utan på hur många barn varje kvinna föder.

Antalet födda beror alltså både på antalet kvinnor i fertil ålder och på deras fruktsamhet.

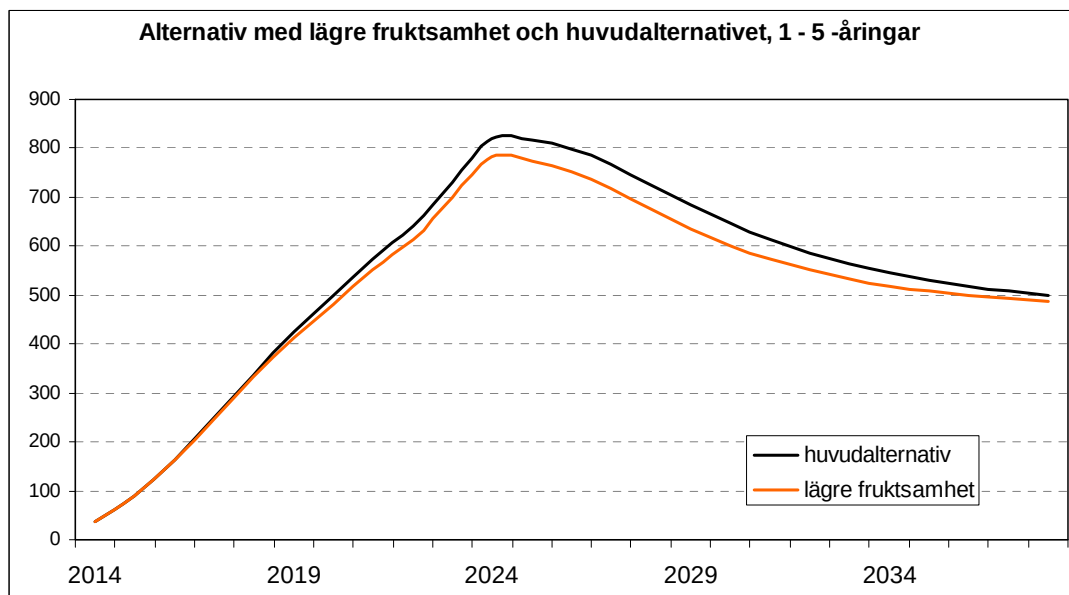
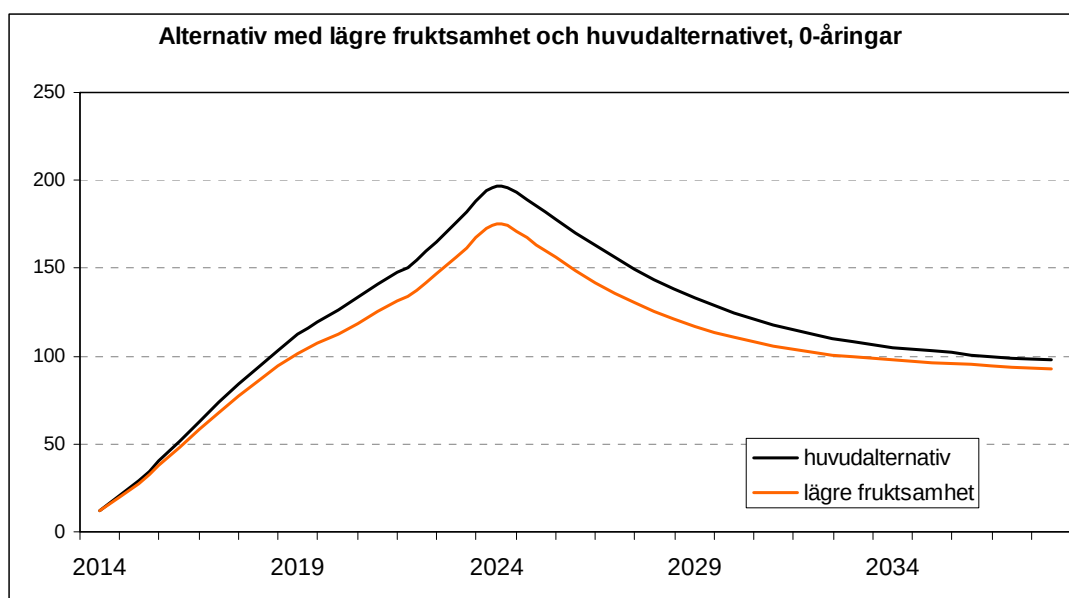
Fruktsamheten i Sverige pendlar väldigt mycket, beroende på en mängd kända och okända faktorer som ekonomisk konjunktur och förändringar i föräldraersättningen och arbetslagstiftningen.

Pendlingarna är svåra att förutse, därför har vi gjort en alternativ prognos med ett lägre fruktsamhetsantagande. I nybyggda områden i Stockholm har en hög fruktsamhet observerats och huvudalternativet är att nyproduktionen på Årstafältet inte kommer att avvika från detta mönster. Som alternativ antas att fruktsamheten till en början kommer att vara hög, men snabbt återgå till den genomsnittliga fruktsamheten under sent 1980-tal till tidigt 2000-tal.

Viktigt är att påpeka att fruktsamheten under perioder kan gå betydligt lägre än det alternativa fruktsamhetsantagandet. Vi har försökt finna ett lågt men ändå långsiktigt realistiskt antagande. Ett annat viktigt påpekande är att den alternativa prognosen förutom fruktsamhetsantagandet är identisk med huvudalternativet. Om de andra antagandena om flyttning och täthetsutveckling rubbas, så att befolkningen i fertil ålder förändras, påverkar det också barnafödandet. Detta undersöks alltså inte i den alternativa prognosen.

Resultat lägre fruktsamhetsantagande

Det första året efter inflyttning är det inte så stor skillnad mellan antaganden, då föds 2,85 barn per kvinna i huvudalternativet och 2,7 barn per kvinna i det lägre alternativet. Fruktsamheten minskar sedan i båda alternativen, men snabbare i det lägre alternativet. Efter drygt 10 år stabiliseras fruktsamheten, och minskar endast långsamt. Fruktsamheten när huset är 15 år är 1,75 respektive 1,61 barn per kvinna. Resultaten av de två alternativen visas i följande diagram.

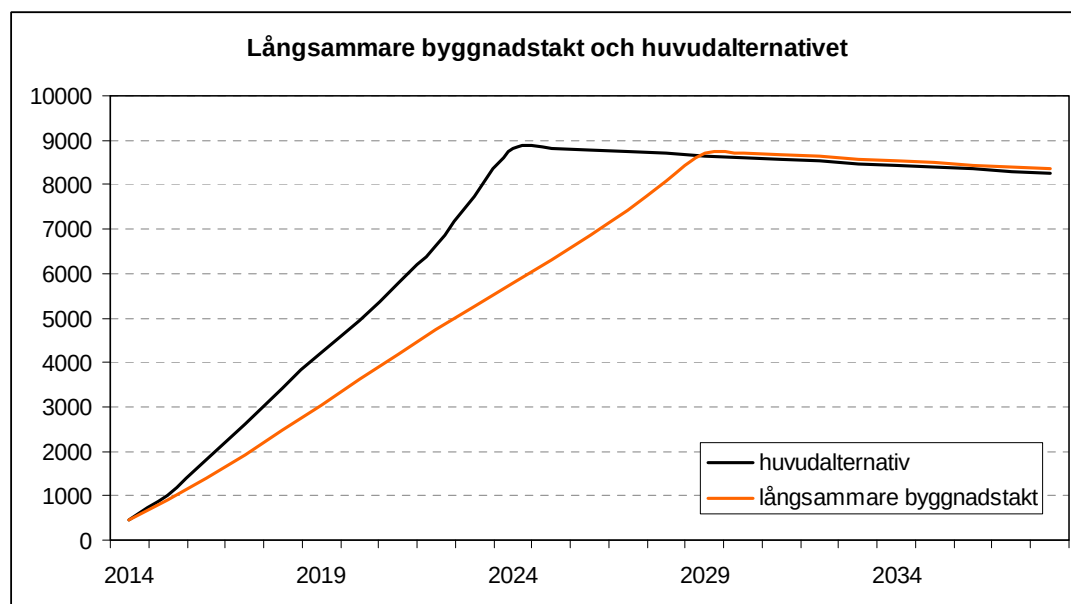

Resultaten av de två antaganden skiljer sig främst när det gäller antalet barn. Skillnaden mellan antalet barn i de två alternativen blir större och större allteftersom lägenheterna byggs klart. När sedan befolkningen i fertil ålder minskar samtidigt som fruktsamheten sjunker blir skillnaden mellan prognosalternativen allt mindre.

För spädbarn (nollåringar) är skillnaden som störst runt 2025 och för 1-5-åringar några år senare. Mellan 2022 och 2028 är skillnaden cirka 20 spädbarn och mellan 2025 och 2031 är skillnaden ungefär 45 barn i förskoleåldern.

Resultat långsammare byggtakt

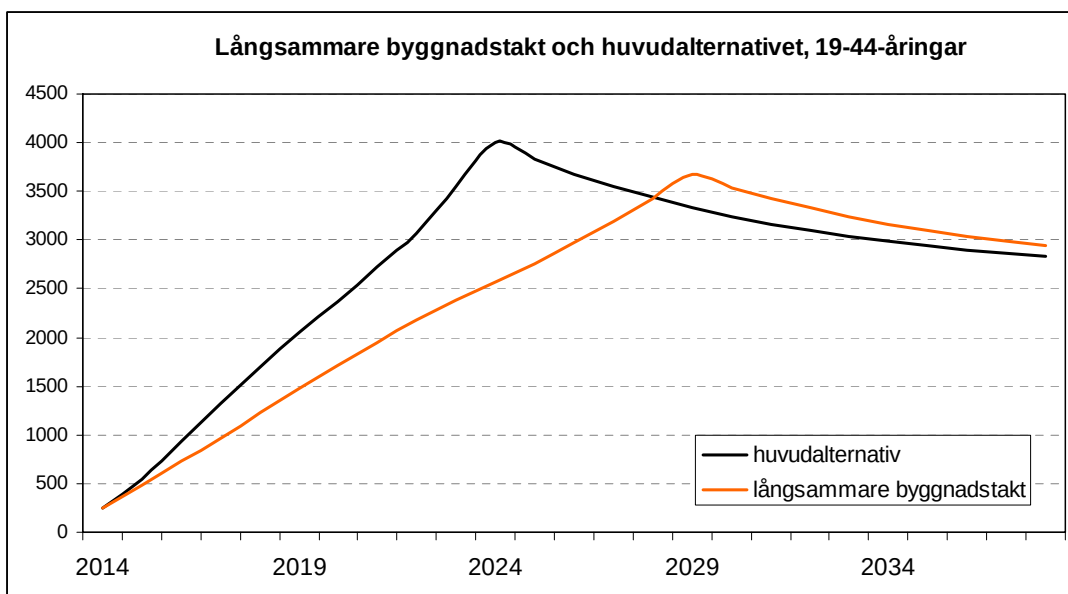
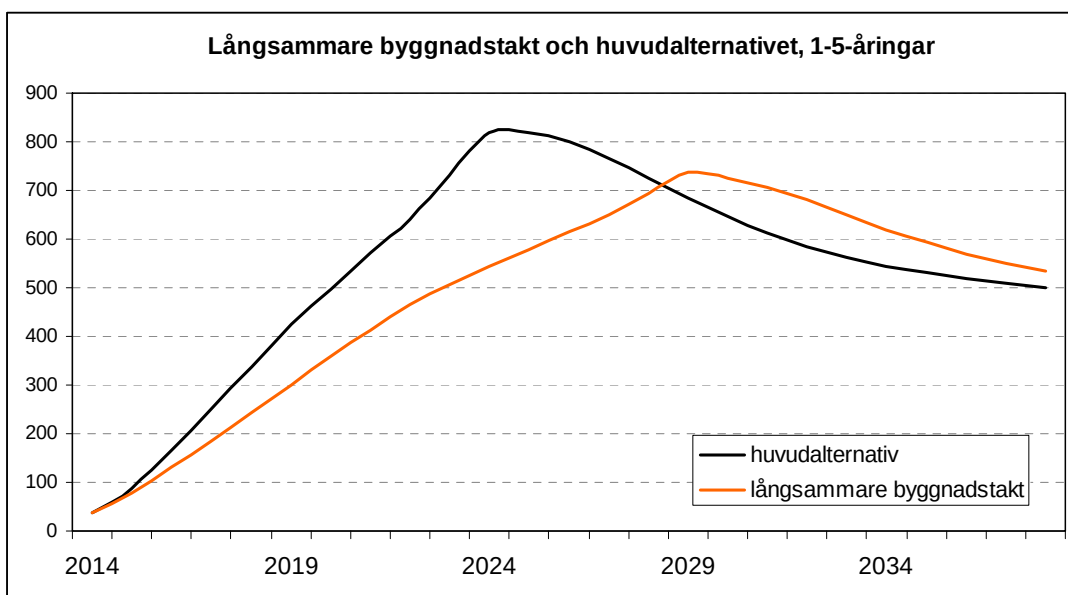
I byggandet av ett hus ingår många moment, och varje moment löper en risk att bli försenat av olika skäl, därför görs en alternativ prognos med långsammare nybyggnadstakt. Den totala byggtiden får dra ut ytterligare fem år, nybyggnaden pågår alltså från 2011-2026. Befolkningen i detta alternativ växer långsammare än i huvudalternativet, men under en längre tid. Den befolkningsminskning som tar sin början när nybyggnationen är avslutad blir förskjuten i alternativet och därför är befolkningen till och med något större än i huvudalternativet efter att de sista lägenheterna i det långsammare alternativet står klara.

Störst skillnad mellan de totala befolkningssiffrorna är det år 2024, 3030 personer. Efter 2029 är skillnaden mellan alternativen när det gäller total befolkning mycket liten.

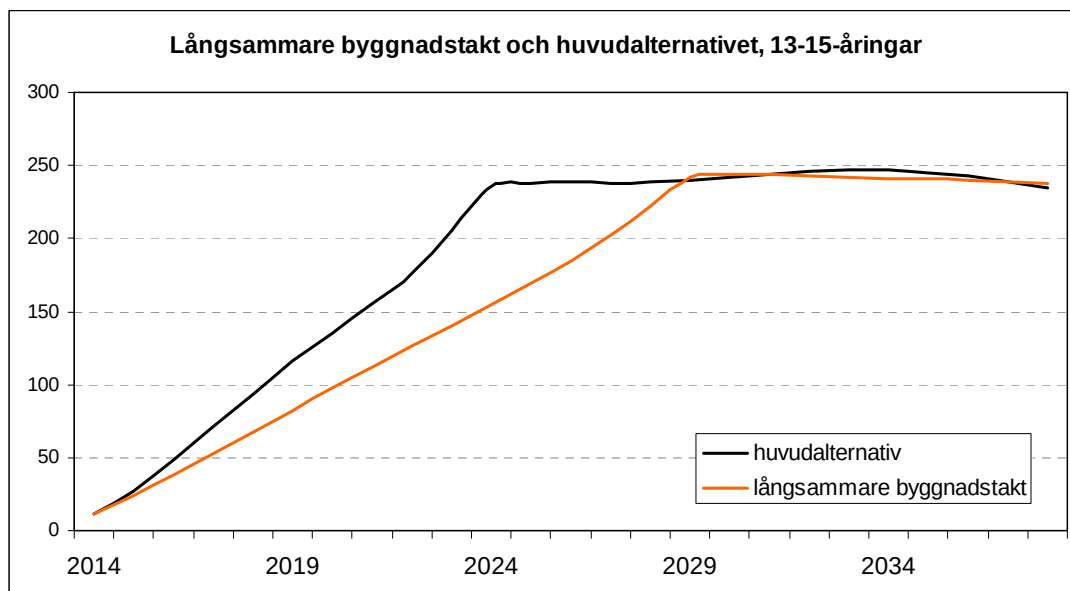
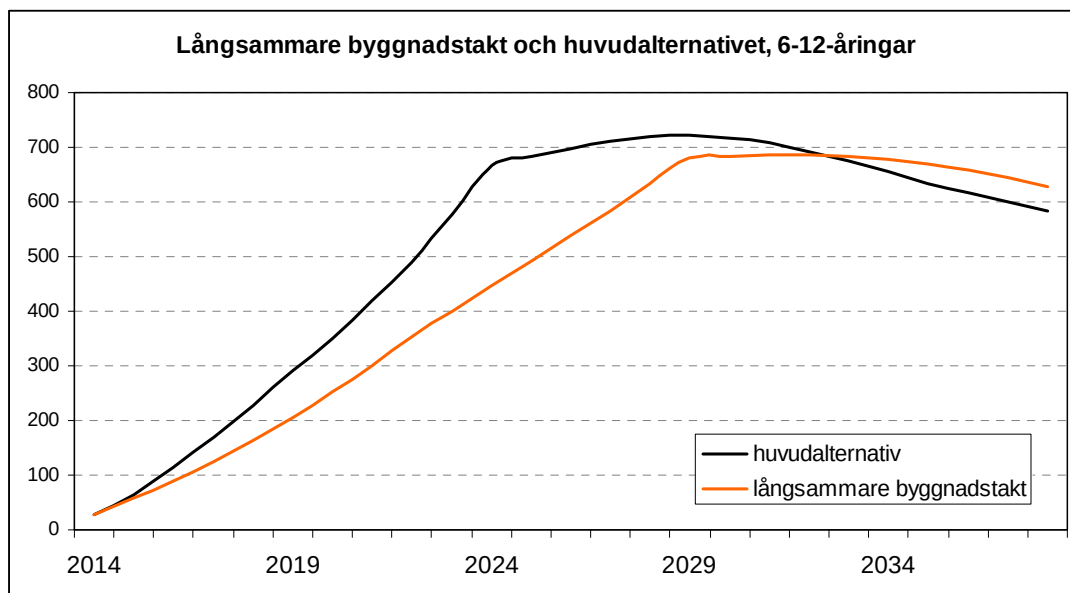
Förskolebarn och yngre vuxna

Tittar man på vissa åldersklasser får en långsammare nyproduktion än större konsekvenser. För barn i förskoleåldern och vuxna, 19-44 år, befolkningsgrupper som växer snabbt under nybyggnadsperioden och sedan minskar kraftigt, ger alternativet med långsammare nyproduktion en mindre dramatisk utveckling. Det högsta antalet barn i förskoleåldern i alternativet är 740 barn, 80 färre än det högsta antalet barn i huvudalternativet. Även minskningen är långsammare. Översätter man detta till barnomsorg betyder det att det behövs färre lokaler till förskola, och att de kommer utnyttjas under längre tid i den alternativa prognosen.

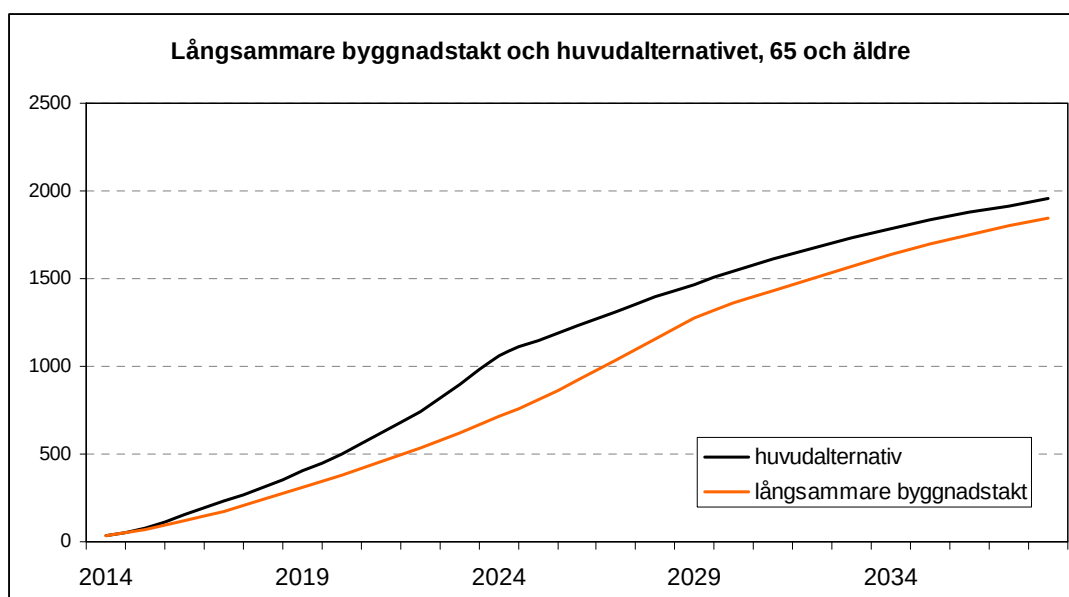
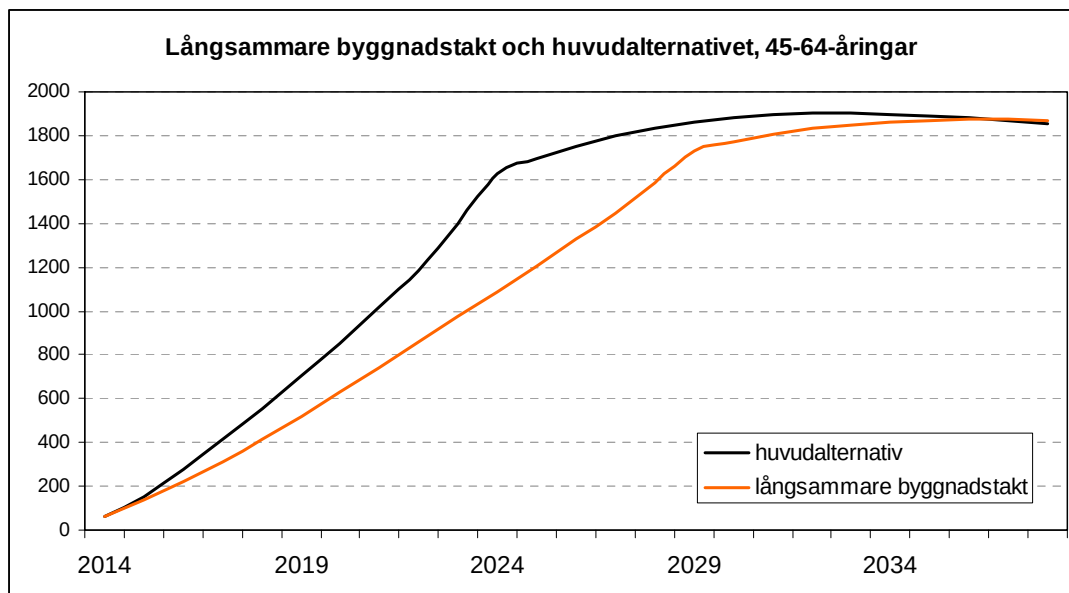
Grundskoleelever

Även för grundskoleeleverna innebär alternativet med långsammare nyproduktion att trycket på skola och fritidshem under de mest intensiva åren blir lägre, men att det inte kommer avta lika snabbt som i huvudalternativet. Som mest är det 300 fler skolbarn (6-15 år) i huvudalternativet, medan det i slutet av prognosperioden är något fler barn i alternativet med låg byggnadstakt.

Äldre vuxna och pensionärer

För de äldre vuxna och pensionärer som ökar under hela prognosperioden kommer den alternativa prognosen inte komma upp i huvudalternativets nivå på hela prognosperioden.

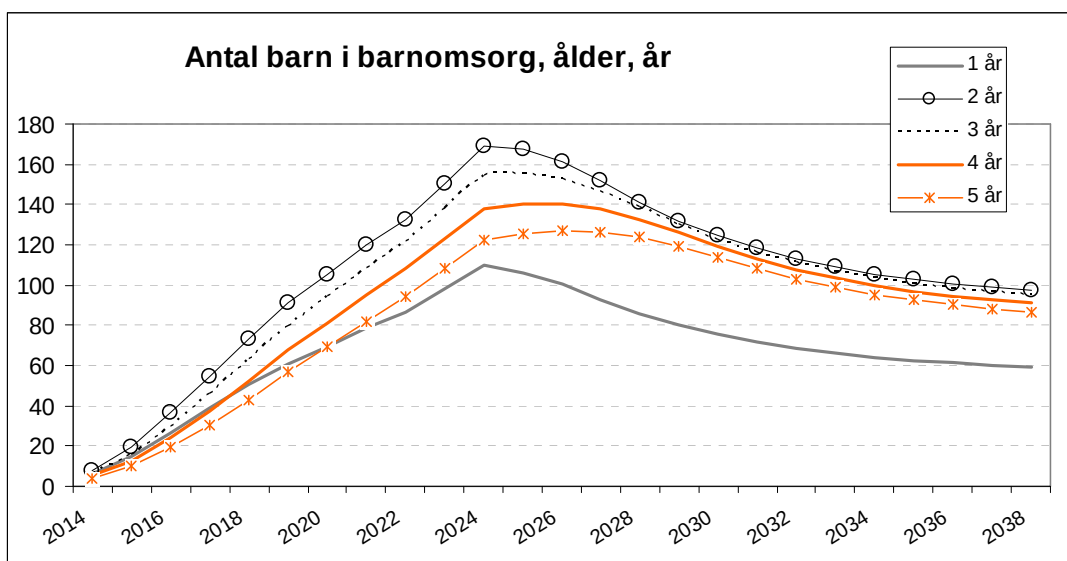

ANTAL BARN I (KOMMUNAL) BARNOMSORG

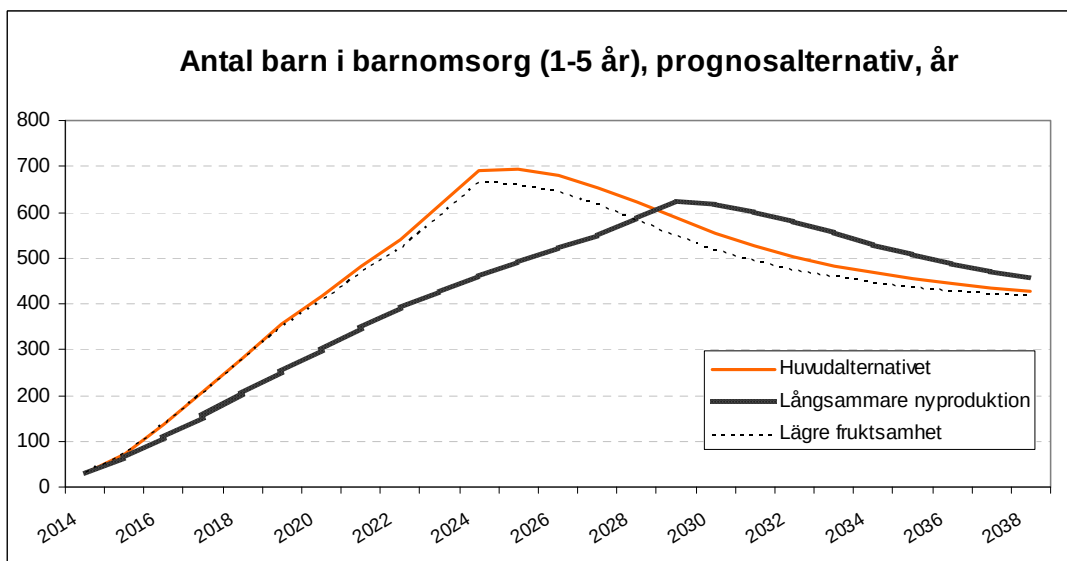
I avsnittet om prognosantaganden beskrivs hur antagandet om antalet barn i kommunal barnomsorg beräknats.

Antalet barn i barnomsorg kommer att öka och minska i takt med att åldergruppen ökar och minskar. Ettåringarna har barnomsorg i betydligt lägre utsträckning än de äldre barnen, men då de är så många blir det ändå ganska många ettåringar i barnomsorg.

Att färre femåringar har barnomsorg beror dock inte på att de har barnomsorg i lägre utsträckning än de yngre barnen, utan på att de är färre (en del har hunnit flytta ut från området). Som flest kommer förskolebarnen vara år 2025, då det är nästan 700 barn i barnomsorg i området.

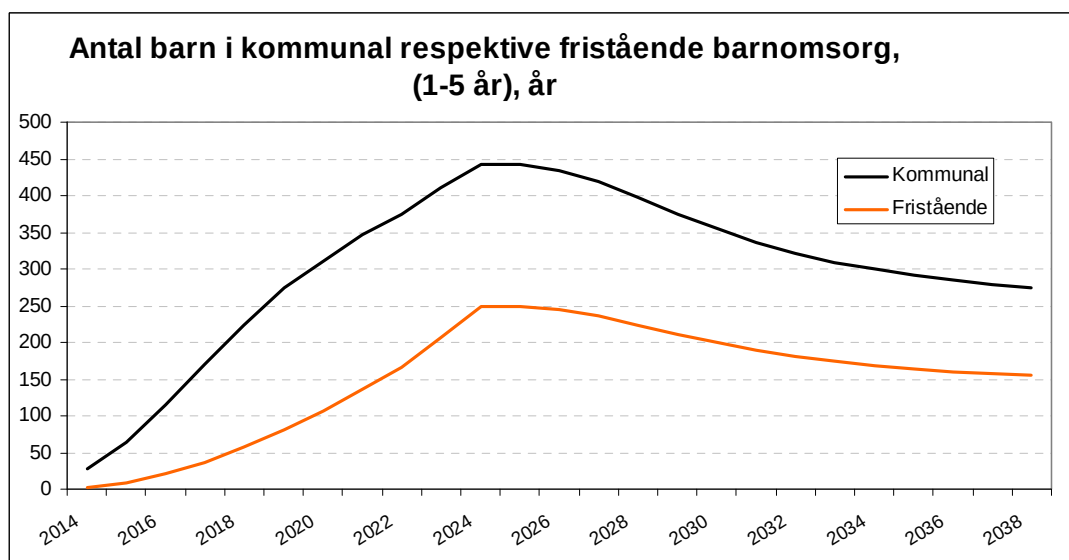
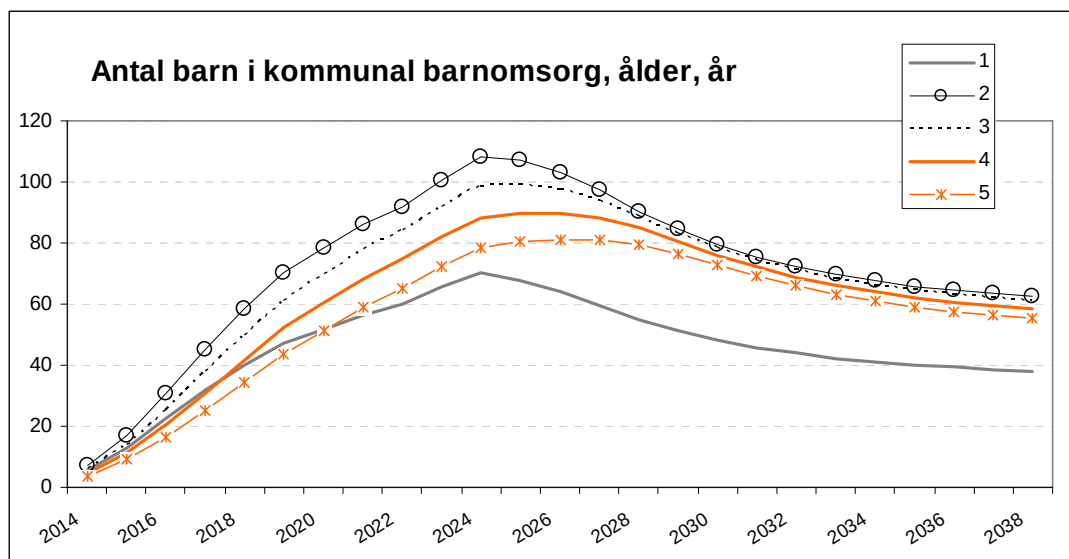

Lägre fruktsamhet eller långsammare nyproduktion ger liknande konsekvenser som för hela åldersgruppen 1-5 år. I alternativet med lägre fruktsamhet är det bara cirka 50 färre barn som behöver barnomsorg vid kulmen 2025. Vid samma tidpunkt behöver knappt 500 barn barnomsorg i alternativet med långsam nyproduktion. Där nås de högsta värdena först 2029 då runt 630 barn behöver barnomsorg.

Antal barn i kommunal förskola

Antagandet om andelen barn som går i fristående respektive kommunal förskola är betydligt mer osäkert än antalet barn i förskola totalt. I antagandet utgår vi från läget för förskolor i närheten av Årstafältet i dagsläget och antar att vi under en 10-årsperiod närmar oss den fördelning mellan fristående och kommunala förskolor som råder totalt i Stockholm idag. Enligt detta antagande kommer nästan 450 barn gå i kommunal förskola och cirka 250 gå i fristående förskola år 2025 då förskolebarnen är som flest. År 2038 skulle det finnas 270 barn i kommunal förskola och 150 i fristående.

PROGNOSANTAGANDEN

Följande antaganden har gjorts i prognosen:

Fruktsamhet

Antagandet de första nio åren är uppskattat utifrån observerad fruktsamhet i Stockholms nyproduktion (hyresrätt respektive bostadsrätt).

Fruktsamheten är först mycket hög och går sedan snabbt ner allt eftersom husen blir äldre. Den kommer dock även på mycket lång sikt vara högre än vad som antas för hela Stockholm totala bebyggelse, eftersom lägenheterna är större och bättre anpassade till barnfamiljer än den genomsnittliga stockholmslägenheten.

Fruktsamheten (antal barn per kvinna) i de nybyggda lägenheterna har antagits till

(inlyttningsår)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2,85	2,78	2,7	2,59	2,48	2,35	2,23	2,1	2	1,9	1,84	1,81	1,79	1,77	1,75

(fruktsamhet)

Fruktsamhetsalternativ

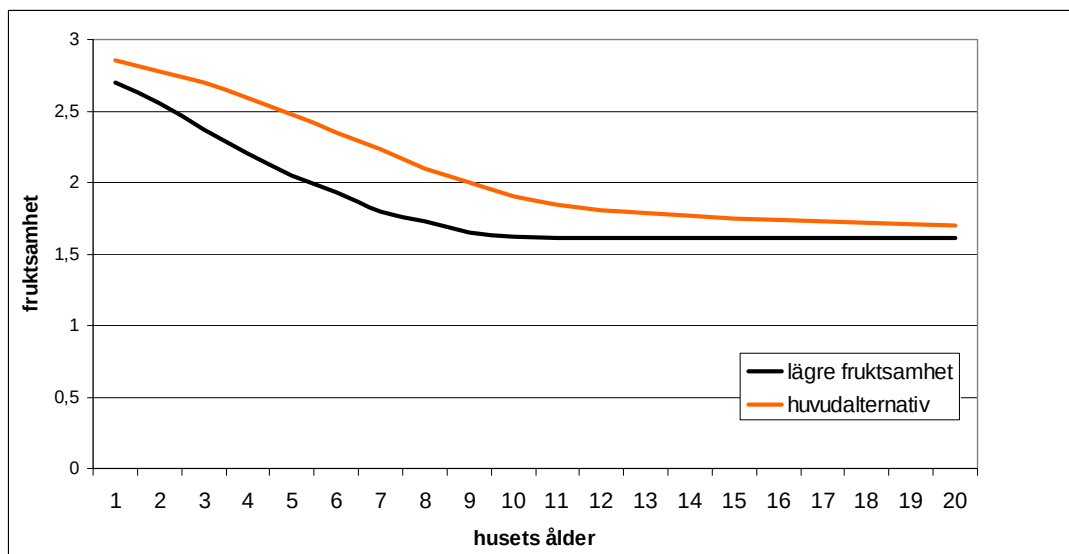
Fruktsamheten i huvudalternativet utgår från en situation med extremt hög fruktsamhet i hela Stockholm. Om några år när de senare lägenheterna på Årstafältet står klara kommer fruktsamheten i hela Stockholm enligt Prognos09 ha minskat betydligt, och en sådan nedgång kan komma att märkas även i nyproduktionen. Fruktsamheten är överhuvudtaget mycket volatil och svårförutsägbar, och eftersom förskole- och så småningom skol- och fritidsverksamheter innebär kostnader och mycket planering görs ett prognosalternativ med lägre fruktsamhet. Detta är inte att se som något sorts 'lägsta gräns', (fruktsamheten kan komma att gå betydligt lägre än detta alternativ), utan som ett alternativ där vi snabbt återgår till den genomsnittliga fruktsamheten under slutet på åttiotalet till början på 2000-talet (1,6 barn per kvinna) och håller oss kring den.

Alternativ fruktsamhet i de nybyggda lägenheterna

(inlyttningsår)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2,7	2,55	2,37	2,2	2,05	1,93	1,8	1,73	1,65	1,62	1,61	1,61	1,61	1,61	1,61

(fruktsamhet)

De två fruktsamhetsalternativen (antal barn per kvinna)**Dödlighet**

För prognosen används observerade dödsrisker för hela staden 2006-2008. Eftersom man antar förbättrad hälsa framöver reduceras dödligheten i framtiden i samma takt som SCB antar för riket, och som antas i prognosen för hela Stockholm.

Flyttningar

Sannolikheten att flytta ut ur en nyproducerad bostad och den fördelning enligt vilken inflyttarna fördelar sig beräknas efter det som observerats i nyproducerade lägenheter. Man kan se förändringar i dessa mönster allteftersom huset åldras. Därför tas två inflyttningsfördelningar och två utflyttningsrisker fram, en för de första fem åren efter att huset står klart och en för den resterande tiden.

Boendetäthet

Boendetätheten beskriver antal boende per lägenhet. Som vanligt skattas den genom att man beräknar den faktiska boendetätheten (och dess utveckling) i de senaste årens nyproduktion. Vi har uppskattat boendetätheten det första året till 2,23 personer i genomsnitt per lägenhet.

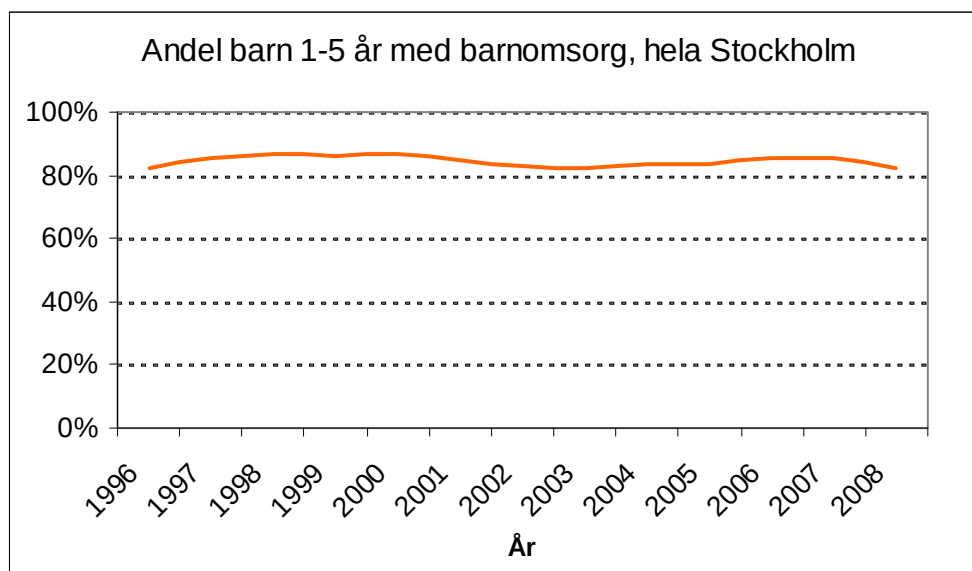
Utvecklingstal

Utvecklingstalen anger hur den totala folkmängden förändras över tiden, och de är baserade på utvecklingen av befolkningsantalet i bostäder byggda under 1990 och 1980-talet och bekräftat med mindre analyser på bostäder byggda under 2000-talet. Utvecklingstal är ett index som beskriver hur befolkningen ökar/minskar efter husets ålder. Utvecklingen är beroende på hustyp. Utvecklingstalet ökar till en början för att sedan långsamt. Mönstret speglar den minskande befolkningen i diagrammet på sidan 3 och förklaras till stor del av familjebildningar och barnafödande samt flyttningar.

Andel barn i kommunal barnomsorg

Andel barn i barnomsorg totalt

Andelen barn i barnomsorg är mycket stabil över tiden. Andelen kan naturligtvis komma att påverkas av politiska beslut såsom vårdnadsbidrag, konjunkturcykler och förändringar i föräldraförsäkringen, men har hittills inte gjort det. Därför antas den fortsätta att vara stabil även i framtiden.

I barnomsorgsprognosen som Utbildningsförvaltningen gjorde för 2007 antogs 85,7 % av barnen 1-5 år i Stockholm stad behöva barnomsorg 2007-2015. Runt denna siffra rör sig också andelen barn i barnomsorg i Enskede-Årsta-Vantör 2004-2008.

Tabell: Andelen barn i barnomsorg i Enskede-Årsta-Vantör, år, ålder

	2004	2005	2006	2008	2008
1 år	52,9%	54,0%	57,4%	56,6%	53,3%
2 år	92,0%	92,5%	91,7%	93,3%	92,1%
3 år	95,0%	95,3%	93,6%	94,8%	94,5%
4 år	95,7%	96,3%	95,8%	94,8%	95,5%
5 år	94,6%	94,9%	96,1%	96,5%	93,2%
totalt	84,7%	85,2%	86,0%	85,9%	84,6%

Helst skulle vi också ha velat undersöka nybyggda områden som till exempel Årstadal och Södra Hammarbyhamnen, men då antalet barn i förskola kommer från stadens egna register och antalet barn totalt kommer från SCB kan det bli ganska stora differenser just i nybyggda områden, just eftersom alla nyinflyttade ska skriva sig och det kan bli ganska stora förskjutningar mellan inflyttningen och mantalsskrivningen.

Andelen barn i barnomsorg skiftar över barnets ålder, vi har använt den genomsnittliga andelen barn i barnomsorg 2004-2008 för varje ålder. Totalt i åldersgruppen 1-5 år hade 85,3 % barnomsorg. (Skulle det vara lika många barn i varje åldersgrupp skulle 86,5 % ha barnomsorg.)

Antagande: Andel barn i barnomsorg, per ålder

1 år	54,9%
2 år	92,3%
3 år	94,6%
4 år	95,6%
5 år	95,1%

Andel barn i kommunal barnomsorg

Hur barnomsorgen organiseras är mer osäkert, i synnerhet som den politiska majoriteten i kommunstyrelsen åtminstone hittills ofta har skiftat vid valen. Hur stor möjlighet föräldrarna ska ha att välja barnomsorg beror förutom på politiskt styrande beslut också på andra faktorer som geografiskt avstånd och köer.

Enskede-Årsta-Vantör som stadsdelsområde hade 2004-2007 cirka 69 % av förskolebarnen (alltså barnen som har barnomsorg) i kommunal regi, men 2008 sjönk siffran till 66 %, vilket berodde på avknoppningar. I hela staden har andelen förskolebarn i kommunal barnomsorg minskat från 66 % till 64 % mellan 2002 till 2004.

Ser vi till de stora nybyggnadsprojekten i Stockholm har i Södra Hammarbyhamnen endast cirka hälften av förskolebarnen kommunal barnomsorg, medan det i det liknande nybyggda området Liljeholmen-Årstadal finns nästan enbart kommunala förskolor. Skillnaden kan bero på hyresskillnader, om det är svårt att hitta bra lokaler till ett bra pris är det inte lika intressant för de privata aktörerna att etablera sig.

På lång sikt kan förstås de ursprungliga förhållandena ändras, genom avknoppningar, privat övertagande av drift eller uppstarter av privata förskolor, eller omvänt att privata förskolor läggs ned och kommunen får utöka sin verksamhet för att ta hand om de barn som gick där.

Förskolorna på Årstafältet

I början av byggandet kommer barnen att gå till de förskolor som finns i den befintliga bebyggelsen. De befintliga förskolorna på Valla Torg och Sandfjärdsgatan är alla kommunala, man får gå bort till Storsjövägen för att hitta ett fristående alternativ. Även i Östberga är i dagsläget förskolorna kommunala, men åt det hållet kommer man att bygga först under ett senare skede. Vi har antagit att de privata aktörerna kommer att vara lite försiktiga i början även på Årstafältet, till skillnad från kommunen är de inte tvungna att erbjuda barnomsorg i området, och det kanske dröjer lite innan man hittar en bra lokal och innan nyproduktionen har kommit igång i en sådan takt att entreprenörerna kan känna sig säkra på att antalet barn är tillräckligt stort för att deras verksamhet ska gå runt. Vi antar att 90 % av förskolebarnen i ingångsskedet kommer att gå i kommunal barnomsorg, men när området växer och barnen blir allt fler kommer fler och fler privata alternativ etablera sig, så att andelen sjunker. Efter 10 år kommer andelen förskolebarn i kommunal barnomsorg att ha sjunkit till 64 %, det vill säga; andelen idag i hela Stockholm. Därefter antas andelen förskolebarn i kommunal barnomsorg varken kommer att öka eller minska. Vi har inte sett några tecken på att barnets ålder har betydelse för om det går i fristående eller kommunal förskola, så samma antagande gäller för alla åldrar.

Allteftersom barnen växer upp kommer både kommunala och fristående förskolor behöva läggas ner, eller byta till att omfatta fritidsverksamhet eller annan verksamhet, och vi antar att andelen förskolebarn i kommunal barnomsorg kommer att förbli 64 %.

Nybyggnadsalternativ

Huvudalternativ

Typ av bostad	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2025	2026	Totalt
Bostadsrätt	140	175	245	231	231	224	224	256	251	347	347						2671
Hysesrätt	60	75	105	99	99	96	96	109	104	148	148						1139
Äldreboende								5	5	5	5						20
Studenthem							30	30	40								100
Småhus				20	20	30											70
																	4000

Antagande med långsammare nybyggnation

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2025	2026	Totalt
Bostadsrätt	140	140	158	158	175	175	161	161	154	161	161	158	175	175	207	210	2669
Hysesrätt	60	60	67	67	75	75	69	69	66	69	69	67	75	75	88	90	1141
Äldreboende												5	5	5	5		20
Studenthem										20	20	20	20	20			100
Småhus							20	20	30								70
																	4000

Prognosresultat: Befolkning

Huvudalternativ

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
totalt	446	1008	1796	2599	3403	4207	4952	5796	6623	7724	8823	8811	8785
0 år	12	29	52	74	94	112	126	141	155	176	197	186	170
1-5 år	37	89	165	250	337	424	498	573	642	731	819	817	799
6-12 år	28	64	115	170	228	291	350	419	488	577	666	683	698
13-15 år	12	27	49	72	94	116	135	156	176	206	236	238	238
16-18 år	11	25	44	65	85	107	125	146	165	191	218	216	216
19-44 år	247	541	941	1327	1696	2049	2366	2727	3071	3546	4001	3828	3681
45-64 år	64	152	278	413	556	705	852	1017	1185	1401	1624	1694	1750
65-79 år	26	61	112	165	224	286	353	433	518	626	740	795	848
80- år	8	21	40	63	89	117	147	184	224	271	323	355	385

Alternativ: låg fruktsamhet

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
totalt	446	1008	1796	2599	3403	4207	4952	5796	6623	7724	8823	8811	8785
0 år	12	28	48	68	86	101	113	126	137	156	175	163	148
1-5 år	37	88	164	247	331	414	482	552	615	698	782	775	752
6-12 år	28	64	115	170	229	292	352	422	491	580	667	683	696
13-15 år	12	27	49	72	94	116	135	157	178	207	238	240	241
16-18 år	11	25	44	65	86	107	126	147	166	193	219	218	218
19-44 år	248	542	944	1332	1704	2061	2383	2748	3096	3575	4034	3864	3720
45-64 år	64	152	279	415	559	709	857	1024	1193	1411	1637	1708	1766
65-79 år	26	61	112	166	225	287	355	436	522	631	746	802	856
80- år	8	21	40	63	90	118	148	186	225	273	325	358	388

Alternativ: långsam nybyggnadstakt

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
totalt	446	896	1405	1916	2483	3044	3613	4179	4747	5272	5792	6304	6869
0 år	12	26	40	54	67	80	92	102	112	119	126	132	139
1-5 år	37	79	131	186	244	301	358	413	465	507	545	579	615
6-12 år	28	57	90	124	163	205	252	301	353	400	447	492	539
13-15 år	12	24	38	53	68	82	97	112	127	141	155	169	185
16-18 år	11	22	35	47	62	76	91	105	120	132	143	155	168
19-44 år	247	479	729	968	1228	1474	1714	1947	2173	2376	2573	2761	2975
45-64 år	64	136	220	311	413	520	630	744	860	974	1090	1204	1327
65-79 år	26	54	89	126	169	217	267	320	377	437	500	567	640
80- år	8	19	32	49	68	89	112	135	160	186	214	246	280

Huvudalternativ												
2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	
8749	8701	8648	8606	8564	8522	8479	8437	8394	8352	8309	8267	totalt
156	143	133	124	118	112	108	105	103	101	99	98	0 år
766	726	684	646	613	586	563	545	530	519	509	501	1-5 år
710	719	721	717	707	692	674	654	635	616	599	584	6-12 år
238	238	239	242	244	247	247	247	245	243	239	234	13-15 år
215	214	213	212	211	211	211	212	213	213	212	210	16-18 år
3553	3434	3328	3241	3166	3099	3040	2988	2943	2903	2868	2836	19-44 år
1796	1833	1860	1881	1895	1902	1903	1899	1891	1880	1867	1852	45-64 år
903	958	1012	1064	1111	1155	1195	1231	1263	1290	1313	1332	65-79 år
412	435	457	478	499	518	537	554	572	588	605	621	80- år

Alternativ: låg fruktsamhet												
2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	
8749	8701	8648	8606	8564	8522	8479	8437	8394	8352	8309	8267	totalt
136	125	117	111	106	102	100	98	96	95	94	93	0 år
718	676	636	601	573	550	533	519	508	499	492	486	1-5 år
706	712	712	705	692	675	656	636	617	599	583	570	6-12 år
241	241	242	243	245	247	247	246	244	240	236	231	13-15 år
218	217	215	214	213	213	213	213	213	212	211	209	16-18 år
3592	3473	3365	3275	3196	3126	3064	3009	2960	2918	2880	2847	19-44 år
1813	1851	1879	1900	1913	1920	1920	1915	1906	1894	1880	1865	45-64 år
911	968	1022	1074	1122	1166	1206	1241	1273	1300	1323	1341	65-79 år
415	439	461	483	503	523	541	559	576	593	610	626	80- år

Alternativ: långsam nybyggnadstakt												
2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	
7432	8073	8719	8696	8664	8625	8580	8531	8488	8446	8404	8362	totalt
146	156	166	157	147	137	128	120	114	110	106	103	0 år
651	693	736	726	707	681	650	620	593	569	550	533	1-5 år
584	633	680	684	685	685	683	678	669	658	644	629	6-12 år
202	222	242	243	244	243	242	241	241	240	239	237	13-15 år
182	197	214	214	215	215	215	214	212	211	210	209	16-18 år
3185	3430	3674	3542	3429	3330	3240	3160	3093	3034	2982	2935	19-44 år
1450	1587	1727	1771	1805	1831	1850	1863	1872	1876	1876	1871	45-64 år
716	801	887	938	987	1035	1082	1125	1164	1199	1229	1256	65-79 år
316	355	393	420	446	469	490	510	530	549	568	587	80- år

Prognosresultat: Barnomsorg

Huvudalternativ

<i>I barnomsorg</i>	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1 år	6	14	26	39	50	61	70	78	86	98	110	106
2 år	8	20	36	55	73	91	105	120	133	151	169	167
3 år	7	16	30	46	63	80	94	108	121	138	154	155
4 år	5	13	24	38	52	68	81	95	108	123	138	141
5 år	4	10	20	31	43	57	69	82	94	109	123	126
<i>I kommunal förskola</i>	27	64	115	171	224	274	312	347	376	412	444	444
<i>I privat förskola</i>	3	9	21	37	57	82	107	136	167	206	250	250
Totalt	30	73	136	208	282	356	419	484	543	618	694	694

Alternativ: låg fruktsamhet

<i>I barnomsorg</i>	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1 år	6	14	26	37	48	58	65	73	80	91	102	97
2 år	8	20	36	54	72	88	101	114	126	143	160	157
3 år	7	16	30	46	62	79	92	105	117	132	148	148
4 år	5	13	24	38	52	68	81	94	106	120	134	136
5 år	4	10	20	31	43	57	69	82	93	107	120	123
<i>I kommunal förskola</i>	27	64	115	169	221	268	303	336	361	395	425	423
<i>I privat förskola</i>	3	9	21	37	57	80	104	132	161	198	239	238
Totalt	30	73	136	206	278	349	408	468	522	593	664	661

Alternativ: långsam nybyggnadstakt

<i>I barnomsorg</i>	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1 år	6	13	21	28	36	43	50	57	63	67	71	75
2 år	8	18	29	41	53	65	76	86	96	104	112	118
3 år	7	14	24	34	46	57	67	78	88	96	103	110
4 år	5	11	19	28	38	48	58	68	78	86	93	100
5 år	4	9	16	23	31	40	50	59	68	76	83	90
<i>I kommunal förskola</i>	27	57	92	127	162	195	224	250	272	286	296	315
<i>I privat förskola</i>	3	8	16	27	42	58	77	98	121	143	167	177
Totalt	30	65	108	154	204	253	302	348	393	429	463	492

												Huvudalternativ	
2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	I barnomsorg
100	93	86	80	75	72	69	66	64	63	61	60	59	1 år
161	152	141	132	124	118	113	109	106	103	101	99	98	2 år
152	147	139	130	123	116	111	107	103	101	98	97	95	3 år
140	138	133	126	119	113	108	103	100	97	95	93	91	4 år
127	126	124	119	114	108	103	99	95	92	90	88	86	5 år
												I kommunal förskola	
436	420	399	376	355	337	322	310	300	291	285	279	275	
												I privat förskola	
245	236	224	212	200	190	181	174	169	164	160	157	155	
681	656	623	588	555	527	503	484	468	455	445	437	430	Totalt

Alternativ: låg fruktsamhet													
2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	I barnomsorg
91	84	77	72	69	66	64	62	61	60	59	58	57	1 år
150	141	130	121	115	110	106	103	100	98	97	96	94	2 år
145	138	130	121	114	109	105	101	99	97	95	94	92	3 år
135	132	126	119	112	106	102	98	95	93	91	90	89	4 år
123	122	119	114	109	103	98	94	91	89	87	85	84	5 år
I kommunal förskola													
412	395	373	351	332	316	303	293	286	279	275	270	267	
I privat förskola													
232	222	210	197	187	178	171	165	161	157	154	152	150	
644	617	583	548	518	493	474	458	446	437	429	423	417	Totalt

Alternativ: långsam nybyggnadstakt													
2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	I barnomsorg
79	84	89	95	92	87	82	77	73	70	67	65	63	1 år
125	131	140	149	146	141	134	127	120	115	110	106	103	2 år
116	123	131	139	138	135	130	124	118	112	108	104	101	3 år
107	113	120	127	127	126	123	119	114	109	104	101	98	4 år
96	102	109	116	116	116	114	112	108	104	100	96	93	5 år
I kommunal förskola													
335	354	377	401	396	387	373	357	341	326	313	302	293	
I privat förskola													
188	199	212	225	223	218	210	201	192	183	176	170	165	
523	553	589	626	619	604	583	558	532	509	489	472	458	Totalt